

פירוש הרמב"ם לאבות

שכינה, אילנות וזיכרון (ג, ו-ח)

הרב יצחק שילת

משנה מסכת אבות ו-ח

ומה ראו רבי חלפתא איש כפר חנניה אומר:

עשרה שהיו יושבין,

ועוסקין בתורה - שכינה עמהן,

שנאמר: "אלוהים ניצב בעדת אל" (תהלים פב א).

ומנין שאפילו חמישה?

שנאמר: "ואגודתו על ארץ יסדה" (עמוס ט ו).

ומנין שאפילו שלשה?

שנאמר: "בקרב אלוהים ישפוט" (תהלים פב א).

ומנין שאפילו שנים?

שנאמר: "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו" (מלאכי ג טז).

ומנין שאפילו אחד?

שנאמר "בכל המקום אשר אזכיר את שמי, אבוא אליך ובירכתיך" (שמות כ כ).

(ז) רבי אלעזר בן יהודה איש ברתותא אומר:

תן לו משלו -

שאת ושלך - שלו,

וכן הוא אומר בדויד: "כי ממך הכל, ומידך נתנו לך" (דברי הימים א כט יד).

רבי יעקב אומר:

כל הזכויות שמורות ©

דף מקורות

המהלך בדרך, ושונה -

ומפסיק משנתו, ואומר: "מה נאה אילן זה, מה נאה ניר זה" -

מעלין עליו - כאילו הוא מתחייב בנפשו.

(ח) רבי דוסתאי ברבי ינאי אומר, משום רבי מאיר:

כל השוכח דבר אחד ממשנתו -

מעלין עליו - כאילו הוא מתחייב בנפשו,

שנאמר: "רק הישמר לך, ושמור נפשך מאוד, פן תשכח את הדברים" (דברים ד ט).

יכול, אפילו תקפה עליו משנתו?

תלמוד לומר: "ופן יסורו מלבבך" (שם),

הא אינו מתחייב בנפשו - עד שיישב לו, ויסירם מלבו.

פירוש המשנה לרמב"ם - משנה ו

בעדת אל - הנה בארנו בתחילת סנהדרין שעדה אינה נופלת על פחות מעשרה.

ושם בארנו גם כן שבית דין לא יהיו פחות משלושה, והם נקראים **אלהים** לעניין המשפט.

ופירוש **אגודה** - מה שאוגד אדם בידו אחת, והיד יש בה חמש אצבעות שבהן יאגוד, וכלל החמש אצבעות יקרא גם כן

אגודה: